CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library
S.J.P.B.
Coll. No. 359

Title Tāpitrirātra vrata

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No.: 359. Subject: Purānic Rit

Title: Tāpītrirātra vrata.

Author: — Scribe: —

Date of the work: — Date of the Ms.: —

Place of the work: — Place of the Ms.: —

Size: 8.6" by 4.8" Extent: 8 foll

Language: Sanskrit Script: Devanāgarī

Remarks: — .

पं।देवरांमनीतापीत्रिरात्रकथा।पत्र ३।।

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ कथयस्व प्रसादेन यज्ञोपीव्रतमुत्तमं ॥ येन चीर्णेन
नारीणां मवैश्वर्यं प्रजायते ॥ १ ॥ त्रिरात्राणि व्रतानीह प्रोक्तानि विविधानि च । अनंतफलदा
णि सर्वपापहराणि च ॥ २ ॥ मद्भक्तेन त्वया पार्थ तेनापि त्रिरात्रमुत्तमं । विस्तरात् श्रोतुमिच्छामि
तत्सर्वं विस्तरतो वद ॥ ३ ॥ श्रीकृष्ण उवाच ॥ शृणु पार्थ प्रवक्ष्यामि त्रिरात्रं व्रतमुत्तमं । येन चीर्णे
न नारीणां विपत्तिर्नैव जायते ॥ ४ ॥ आयुरारोग्यमतुलं सुखं सौभाग्यसंपदः । संतानं चा
प्य प्राप्य स्वर्गलोके महीयते ॥ ५ ॥ आषाढमासे तु यदा नदी रुद्रसमागता ॥ दुरितो [illegible] व
महाराज पुराणेषु च विश्रुता ॥ ६ ॥ वर्षर्तौ घन[illegible]र्विधूतानि तटे च वै पुनः । तपोऽथ वै परि
पूर्णा वै संकुला भवतीनृप ॥ ७ ॥ व्रतं त्रिरात्रमुद्दिश्य तदा कार्यं प्रयत्नतः ॥ त्रयोदश्यां चतुर्दश्यां
पौर्णमास्यां तथैव च ॥ ८ ॥ अभावे प्रतिपद्यं च उद्देशं च दिनत्रयं । तत्र प्रतिपदाद्यं च उद्दे
शं च दिनत्रयं ॥ ९ ॥ तथा चोक्तं स्कंदपुराणे ॥ आषाढस्यासिते पक्षे चतुर्थ्यामेकभोजनं ॥ १० ॥ गरी ।
हविष्यान्नेन कर्तव्यं व्रतस्यारंभहेतवे । पंचम्यां प्रातरुत्थाय विधिवद्दंतधावनं ॥ ११ ॥ ती
र्थं गत्वा शुचिर्भूत्वा गृहीतनियमो भवेत् । पंचमीदिनमारभ्य त्रिरात्रं व्रतमाचरेत् ॥ १२ ॥ ता

पीं गत्वा विधानेन तटे पूजां समारभेत् । अथवा तत्कुले राजन् कुंभे तत्त्वाग्रहेऽर्चयेत् ॥ १३ ॥ प्रातः
सायं तपतीं च गत्वाभ्यर्च्याऽर्चयेत् । त्रिरात्रमुपवासश्च शक्त्या कार्यः सुशोभन ॥ १४ ॥ अशक्त
श्चैकभक्तं च नक्तं चैवाप्युपोषणं । दीपं दद्यादविच्छिन्नं प्रातः सायं च पूजयेत् ॥ १५ ॥ महातापी स
मुद्रापत्नी मात्रा च वरुणी तथा । जलमूले तु संस्थाप्य केशवं च जलेशयं ॥ १६ ॥ नमो देव्यै च गंगे ति
नर्मदे यमुने तिचा । गोमती गो । तमीस शर्म्या सरस्वत्यै नमोस्तु ते ॥ १७ ॥ तापी विशेष पूजा । स
त्या सत्योद्भवा श्यामा कपिला कापिलीबिका । तापिनी तपनरूढा ॥ नासत्या नासिकोद्भवा ।
सावित्री सहस्रकरा । सनकाश्रमनंदिनी । सुबुद्धा सह्यपरमा । सर्पा सर्पविषापहा ।
तिग्मा तिग्मरया तारा नाम्ना तापी हि विश्रुता ॥ एकविंशतिनामानि तपत्याः कथितानि वै
कल्पानामपि नामानि कथयामि च संप्रति । पद्मकं पौष्करं चैव सौम्यं चैवाद्रमेव च ॥ २१ ॥ काश्य
पं यमुपेंद्रं च ऐंद्रं वरुणमेव च । महाबलं महेशानं मुकुंदाह्निकल्पानि कौ ॥ २२ ॥ प्राहृतं मछको
लार्थं कूर्मं वाराहमेव च । आदिवाराहकं नाम श्वेतवाराहकं तथा ॥ २३ ॥ श्वेतवाराहकं प्रोक्त
मेकविंशतिकं तथा । कल्पाश्चैतानि मुनयो निःसंस्मरति सप्रजा ॥ २४ ॥ योनि तीं स्मयदि हायी

नामजार्थंकरोतिच।तस्यजन्मसहस्राणांपापंनवतिनिस्मसात्॥२५॥एवंयःकुरुतेपूजांसूर्यलो
केमहीयते।वरुणायनमस्तेस्तुजलवासहरिप्रिय॥२६॥यादोनाथेश्वरेशानकल्याणंदेहिमेसदा।
नमस्तेकेशवानंतनमस्तेजलशायिने॥२७॥परिपालयगोविंदमामीशवरदोभव।एवंप्रजा
प्रकर्तव्यायथाकालक्रमेणतु॥२८॥प्रार्थनेनोपचारैस्तुत्रिकालंप्रयतःशुचिः।पारणेतपतीपू
ज्यवंसपात्रंसमाचरेत्॥२९॥फलपुष्पकरैराजन्स्त्रीभिर्वापिनरैरपि।गीतवादित्रसहितैस्ता
पीकैर्मपुरस्कृतैः॥३०॥जलंजलेसमासाद्यफलपुष्पैर्विद्धीयचि।धान्यैर्धनादिभिरपिजलप्र
क्षेपलोरयि॥३१॥हस्त्येगीतन्विनोदैश्चगदृमागत्ययत्नतः।सप्तधान्यैःपूरितानिवंशपात्राणि
णिदापयेत्॥३२॥सप्तवापंचवात्रीणियथाशक्त्यायतव्रतः।त्रिरात्रंतपतीतोयेनपिबेद्व्रतमास्थि
तः॥३३॥पारणेतत्पयोग्येचव्रतधानोन्यथाभवेत्।तापीजलेनोपपोष्यस्नानार्थंप्रार्थनादृते।
३४॥सुवासनैर्नजियीनदंपतीत्रितयंतथा।सशौर्वंवंशपात्राणिसप्तगौराणिकास्तथा॥३५॥ ॥२॥
हविष्यान्नंचभुंजीततैलकंदाम्लवर्जितं॥माषान्नंशालिपिष्टंचयत्नेनपरिवर्जयेत्॥३६॥
एवंवर्षत्रयंकुर्याद्व्रतमेतद्युधिष्ठिर।रत्नगोरत्नहेमवस्त्रंचतिलान्नंचयुधिष्ठिर॥३७॥व

र्षेणवासमाप्येवंतंतउद्यापनंचरेत्।दैपत्यपरिधानंचसुवर्णंचापिशक्तितः॥दैमोश्वदे
वान्कुर्वीततापीवरुणकेशवान्॥३८॥मंडलेवरुणदेवत्यंअथवासवनिमंत्रकैः।कुंभंतत्रप्र
तिष्ठाप्यसोपहारंयजेद्धरिं॥३९॥संपूज्यविधिवच्छ्रुत्वाततोविप्रायदापयेत्॥ब्राह्मणान्भो
जयेच्छक्त्यायथाविभवसारतः॥४०॥गुरवेहृष्टशीलायसर्वशास्त्ररतायच।एवंसत्वामहा
राजपरिपूर्णंव्रतंभवेत्॥४१॥सोभाग्यंसर्वसंपत्तिःसंततिश्चास्यपाभवेत्।नदुर्गतिमवा
प्नोतिस्वर्गलोकेमहीयते॥४२॥देवपत्नीभिराचीर्णंकिंपिपत्नीभिरेवच।नागसिद्धांगना
भिश्चव्रतमेतच्छुभंकरं॥४३॥तापीत्रिरात्रमतुलंकिमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि।व्रतेनानेनश्चएु
याःसूर्यलोकेमहीयते॥४४॥आषाढेघटदानंचशोकसंतापनाशनं।अन्नोदकसमापुत्र
गर्भवासनिवारणं॥४५॥इ॥त॥ ॥इतिश्रीविष्णुधर्मोत्तरेपुराणेरत्नयुधिष्ठिरसंवादे
तापीत्रिरात्रव्रतंसंपूर्णं॥ ॥